

Gdański
Zarząd Dróg
i Zieleni

DYREKCJA
ROZBUDOWY MIASTA GD
W PLYNEŁO

data: 2021-08-16

RPW/13915/2021 P
Data: 2021-08-16 DRMG

GZDiZ.ZR.6304.1.308.2021.AG

Gdańsk, 06.08.2021 r.

Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska
ul. Żaglowa 11
80-560 Gdańsk

Dot.: Wniosku o wydanie wytycznych dla zad. „Koncepcja zagospodarowania terenu Szańca Zachodniego”.

W odpowiedzi na Państwa wniosek w powyższej sprawie Gdański Zarząd Dróg i Zieleni przekazuje następujące wytyczne oraz zalecenia:

- 1) zakres: 288/1 i 288/2 ob. 61.
- 2) dzielnica: Nowy Port
- 3) dokumentacja winna być zgodna z:
  - Ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 470 z późn. zm.),
  - Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 124 z późn. zm.),
  - Ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 z późn. zm.),
  - Zapisami zawartymi w Gdańskich Standardach Ulicy Miejskiej – Zarządzenie nr 1753/20 z 18 grudnia 2020r.,
  - Standardami projektowymi i katalogiem Nawierzchni Gdańska, opracowanym przez Gdański Zarząd Dróg i Zieleni z grudnia 2019r.,
  - MPZP nr 0405 i kartą drogową 049-62,
- 4) wytyczne ogólne:
  - Projekt należy skoordynować z projektem rozbudowy Nabrzeża Zbożowego w Porcie Gdańsk w ramach inwestycji pn.: „Rozbudowa nabrzeży wraz z pogłębianiem toru wodnego w Porcie wewnętrznym w Gdańsku: dla zadania 5: „Rozbudowa Nabrzeża Zbożowego i Nabrzeża Wisłoujście”, realizowanej przez Inwestora tj. Zarząd Morskiego Portu Gdańska S.A. z siedzibą przy ul. Zamkniętej 18 w Gdańsku (80-955).
  - Teren położony w granicach obszaru wpisanego do rejestru zabytków.
  - Należy uwzględnić historyczne uwarunkowania sąsiedztwa.
  - Należy odtworzyć i uczynić w sposób zagospodarowania terenu zarys Szańca Zachodniego Twierdzy Wisłoujście.
  - Należy odtworzyć historyczną oś widokową oraz kompozycyjną przebiegającą od zachodu, w kierunku Twierdzy Wisłoujście.
  - Należy odtworzyć przestrzeń przedpola Twierdzy Wisłoujście.

- Przy projektowaniu terenu rekreacyjnego zaleca się podkreślenie obecności wody. Można bezpośrednio wykorzystać ją w zagospodarowaniu, nawiązać tematyką urządzeń zabawowych lub elementów identyfikacyjnych.
- 5) funkcja:
- Projektowana funkcja winna być zgodna z ustaleniami MPZP - obszar winien stanowić tereny miejskiej zieleni urządzonej dostępne dla publiczności, np.: parki, zieleńce, ogrody zabytkowe i tematyczne, w których co najmniej 80% powierzchni zagospodarowuje się jako powierzchnię biologicznie czynną oraz usługi z zielenią towarzyszącą.
  - Miejsce integracji społeczności lokalnej, dostosowane do potrzeb wszystkich grup odbiorców: dzieci, młodzieży, dorosłych, osób starszych, w tym osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami ruchowymi.
- 6) krajobraz / charakter przestrzeni:
- Należy utrzymać park w naturalnym charakterze, wykorzystując jego funkcję retencyjną w programie rekreacyjnym i edukacyjnym.
  - Należy ograniczyć do minimum ingerencję w istniejące ukształtowanie terenu, aby zachować jego istniejący charakter (za wyjątkiem ewentualnych przekształceń wynikających z rekonstrukcji zarysu skarp Szańca Zachodniego).
  - Należy maksymalnie zachować powierzchnię biologicznie czynną.
- 7) ścieżki i nawierzchnie:
- Przebieg ścieżek należy zaprojektować uwzględniając istniejącą zielenią wysoką, wszystkie potencjalne kierunki ruchu i połączenia, łącząc istniejące ciągi piesze i przebiegi. Układ komunikacyjny dowiązać do istniejących poza granicami obszaru inwestycji chodników, ścieżek rowerowych i jezdni. Zaleca się przewidzieć powiązanie komunikacyjne z nabrzeżem. Należy przeanalizować potoki ruchu i dostosować geometrię chodników do istniejących potoków ruchu w celu uniknięcia wystąpienia przebiegów.
  - W układzie komunikacyjnym przewidzieć ciąg o konstrukcji powiększonej i wzmocnionej, umożliwiającej przeniesienie obciążenia wywołanego pojazdami technicznymi wykonujących z ramienia GZDiZ roboty utrzymaniowe. Główny ciąg techniczny wykonać w konstrukcji utwardzonej, najlepiej w podbudowie betonowej. Zgodnie z zapisami mpzp należy przewidzieć dostępność drogową od strony ulicy Na Zaspę – w przypadku uwarunkowań zewnętrznych, uniemożliwiających wykonanie powyższego dopuszcza się ewentualnie inne włączenie do dróg publicznych.
  - Szerokość głównego ciągu winna być nie mniejsza niż 2,4m dla zapewnienia komfortowego przejścia osobom niepełnosprawnym czyli mijanie się dwóch osób niepełnosprawnych na wózku inwalidzkim z psem asystującym – zgodnie z „Poradnikiem projektowania uniwersalnego - szczegółowe standardy dostępności dla kształtowania przestrzeni i budynków w mieście Gdańsku”.
  - W świetle chodnika nie projektować barier ani innych elementów utrudniających poruszanie się. Elementy małej architektury oraz inne elementy zagospodarowania terenu projektować poza światłem głównego ciągu.
  - Należy przewidzieć właściwe zabezpieczenie konstrukcji chodników i ścieżek rowerowych przed ingerencją wody infiltracyjnej i opadowej. W przypadku zbliżeń do istn. drzew należy wprowadzić rozwiązania alternatywne dla zapewnienia żywotności roślinności.
  - Na zjazdach/przejazdach należy zachować niweletę i materiał projektowanego zagospodarowania. W przypadku konieczności zmodernizowania przejazdów należy przewidzieć taką możliwość, przy czym ewentualne zmiany parametrów należy dostosować do warunków komunikacyjnych jakim służy przedmiotowy przejazd.
  - Rozwiązania techniczne dot. ścieżki rowerowej należy uzgodnić z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Gdańska ds. komunikacji rowerowej.
  - Zaleca się w nieopodal ścieżki rowerowej przewidzieć stojaki rowerowe. Lokalizację przy udziale Pełnomocnika PMG ds. komunikacji rowerowej.
  - Przy projektowaniu ciągów komunikacyjnych i innych nawierzchni utwardzonych należy unikać barier przestrzennych, takich jak progi, uskoki i wysokie obrzeża.
  - Dojścia do budynków związanych z usługami należy projektować z kostki betonowej płukanej, wieloformatowej w kolorze zbliżonym do nawierzchni gliniasto-żwirowej.

- Na ścieżkach pieszych i rowerowych należy zastosować nawierzchnię gliniasto-żwirową wykończoną żwirem o frakcji nie ograniczającej dostępności osobom o ograniczonej sprawności ruchowej lub nawierzchnię mineralną. Dopuszcza się zastosowanie elementów drewnianych i kompozytowych (np. pomosty drewniane).
  - W miejscach połączeń i skrzyżowań ścieżek należy wprowadzić wyoblenia w celu uniknięcia powstawania przedęptów.
  - Pod ewentualnymi urządzeniami zabawowymi i rekreacyjnymi należy zastosować nawierzchnię bezpieczną. Należy wykorzystywać nawierzchnie naturalne. Zaleca się łączenie różnego rodzaju nawierzchni. Rekomenduje się zastosowanie zmiękczonego zrębku drewnianych w strefie bezpiecznej urządzeń w połączeniu z nawierzchnią dojazdu.
  - Nie dopuszcza się stosowania nawierzchni syntetycznych.
  - Należy zapewnić komfort dojścia i dojazdu do wszystkich ewentualnych urządzeń oraz komfortową nawierzchnię strefy bezpiecznej. Należy unikać tworzenia barier przestrzennych pomiędzy nawierzchnią ścieżek a nawierzchnią pod urządzeniami zabawowymi i rekreacyjnymi, zapewniając łatwy dostęp do urządzeń osobom niepełnosprawnym oraz o ograniczonej sprawności ruchowej. Dojścia do stref zabawowych należy zaprojektować z nawierzchni gwarantujących zachowanie komfortu i trwałości np. gliniasto-żwirowej lub z elementów drewnianych.
  - Ścieżkami należy połączyć wszystkie projektowane elementy, tak aby nie wymuszać na użytkownikach przedęptywania zieleni.
  - Spływ wody należy kierować w zieleni. Ukształtowanie terenu należy dostosować w sposób uniemożliwiający przelewanie się przez projektowane zagospodarowanie służące celom komunikacyjnym i zatrzymanie wody w obszarach zielonych.
- 8) ewentualny parking terenowy:
- Miejsca postojowe należy rozdzielać zielenią wprowadzając nasadzenia drzew i krzewów w gruncie, co około 3-5 miejsc.
- 9) mała architektura:
- Sugeruje się zaprojektowanie indywidualnych, spójnych kompozycyjnie elementów małej architektury w postaci np. ławek, krzeseł, leżaków, stojaków rowerowych, koszy na śmieci, stanowiących o identyfikacji miejsca.
  - W przypadku podjęcia decyzji o projektowaniu terenu zieleni z wykorzystaniem standardowych/katalogowych elementów małej architektury, należy użyć wzorów odpowiednich dla dzielnicy, po które należy zwrócić się do Działu Rozwoju Przestrzeni Publicznej na adres [gzdziz-pp@gzdiz.gda.pl](mailto:gzdiz-pp@gzdiz.gda.pl), na etapie projektu budowlanego.
  - Ławki, stojaki i kosze należy lokalizować na nawierzchni utwardzonej, w szerokości ścieżki przy zachowaniu minimalnego światła przejścia 1,5m lub w utwardzonych kieszonkach.
  - Kosz na śmieci należy lokalizować w odległości min. 1,5 m od siedzisk.
  - W obrębie kieszonki na ławkę przy ciągu pieszym należy zaprojektować miejsce na wózek dziecięcy/inwalidzki, oddalone od kosza na odpadki, sugeruje się lokalizację miejsca na wózek po drugiej stronie ławki niż kosz.
  - Zaleca się zaprojektowanie ławek przy ewentualnych urządzeniach zabawowych i rekreacyjnych dla małych dzieci oraz osób niepełnosprawnych. Należy je sytuować w sposób, który umożliwi obserwację podopiecznych przez opiekunów oraz stworzy warunki do nawiązania relacji społecznych.
  - Należy przewidzieć miejsca usytuowania tablic regulaminowych i informacyjnych oraz zaproponować system oznaczeń dla osób niewidomych i niedowidzących. Po wzory tablic należy zwrócić się do Działu Rozwoju Przestrzeni Publicznej na adres [gzdziz-pp@gzdiz.gda.pl](mailto:gzdiz-pp@gzdiz.gda.pl), na etapie projektu budowlanego.
  - Zaleca się wprowadzenie domków dla ptaków, jeży i owadów.
  - Dopuszcza się wprowadzenie obiektów identyfikujących, w postaci np. akcentów artystycznych lub poprzez wprowadzenie sztuki w przestrzeń publiczną (np. w ramach zewnętrznej galerii).
  - Indywidualne elementy małej architektury oraz obiekty identyfikujące wymagają zaopiniowania w Dziale Rozwoju Przestrzeni Publicznej GZDiZ.
- 10) zieleni:
- Przed przystąpieniem do wykonywania projektu należy sporządzić inwentaryzację zieleni oraz plan gospodarki drzewostanem.

- Należy ograniczyć do minimum ingerencję w istniejący drzewostan, aby zachować naturalny charakter terenu. Należy maksymalnie zachować istniejący drzewostan. W przypadku kolizji należy zamiast wycinki przewidzieć usunięcie drzew poprzez przesadzenie.
- Zagospodarowanie terenu należy zaprojektować w oparciu o zieleni istniejącą.
- Nasadzenia roślinne należy zaprojektować nawiązując do otaczającego krajobrazu, uwzględniając uwarunkowania środowiskowe, w tym ukształtowanie terenu, otwarcia widokowe, elementy do przesłonięcia itp. Projektowana zieleni powinna stwarzać wrażenie naturalnego zbiorowiska roślinnego.
- Projektowany szpaler drzew wzdłuż nabrzeża, wskazany w MPZP, należy zaprojektować z uwzględnieniem istniejących oraz projektowanych otwarć widokowych w stronę Martwej Wisły oraz Twierdzy Wisłoujście.
- Zaleca się dobór gatunków w oparciu o inwentaryzację istniejących zbiorowisk roślinnych oraz o analizę roślinności potencjalnej dla tego terenu.
- Wprowadzając nowe nasadzenia zieleni wysokiej, średniej oraz niskiej należy zadbać o zachowanie różnorodności biologicznej, głównie poprzez oparcie się o gatunki rodzime, nie wprowadzanie gatunków obcych inwazyjnych oraz potencjalnie inwazyjnych, wprowadzenie gatunków przyjaznych owadom, ptakom oraz drobnym ssakom oraz zminimalizowanie powierzchni niskiego trawnika na rzecz wielogatunkowych powierzchni łąkowych.
- Nie należy wprowadzać gatunków obcych. Wyjątek stanowią kompozycje roślinne świadomie nawiązujące do historycznego założenia Szańca Zachodniego.

11) wytyczne dla programu rekreacyjnego:

Po szczegółowe wytyczne dla ewentualnych placów zabaw, placów do ćwiczeń, itp. należy zgłosić się po określeniu programu funkcjonalnego przedmiotowego terenu.

a) układ przestrzeni:

- Przy projektowaniu elementów rekreacji, w tym urządzeń zabawowych oraz ich lokalizacji należy wykorzystać uwarunkowania terenowe. W miarę możliwości sugeruje się wykorzystanie istniejącej roślinności jako elementów kompozycyjnych.
- Elementy zaleca się lokalizować w układzie rozproszonym, w okolicach głównego ciągu komunikacyjnego, w formie „ścieżki zabaw”. Poszczególne elementy mogą być oddalone od ciągu lub do niego przylegać, przy zachowaniu odpowiednich stref bezpieczeństwa.
- Zaleca się kształtowanie zagospodarowania sprzyjającego odpoczynkowi np. projektowanie małej architektury typu ławki i koszy na śmieci w cieniu drzew, uwzględniając wędrówkę słońca w ciągu roku oraz porywy wiatru biegnące od strony rzeki Motławy.

b) materiały (nawierzchnie, urządzenia):

- Elementy wyposażenia powinny być kształtowane z materiałów naturalnych tj. drewno liściaste, kamień, wiklina, itp. Dopuszcza się stosowanie innych materiałów przy urządzeniach wodnych.
- Strefy bezpieczne należy projektować z materiałów naturalnych, np. zmieszanych żrębów drewnianych, kory, trawnika, ewentualnie piasku.

c) typy urządzeń:

- Urządzenia rekreacyjne nie powinny przybierać formy standardowych urządzeń typu huśtawki czy karuzele. W przestrzeni należy zapewnić elementy rekreacji dla dzieci (np. kłody, szalasy, gniazda, labirynty, mostki, ekologiczna ścieżka edukacyjna, elementy sensoryczne lub inne), elementy rekreacji dla starszych użytkowników (np. w formie ścieżki zdrowia), edukacji i aktywności ekologicznej. Oferta powinna uwzględniać użytkowników w różnych grupach wiekowych i o różnym stopniu sprawności.
- Należy wykorzystać obecność wody, wprowadzając urządzenia wodne.
- Zaleca się by ścieżki wzdłuż których zlokalizowane będą elementy rekreacyjne, miały przebieg krajobrazowy, dawały możliwość dłuższej rekreacji w terenie zieleni i meandrowały miękko pomiędzy elementami zagospodarowania.

12) ogrodzenie:

- Nie należy grodzić terenu zieleni ani poszczególnych stref znajdujących się wewnątrz parku. W przypadku konieczności ogrodzenia, sugeruje się zastosowanie innych rozwiązań np. miejscowe wygrodenienie zieleni.
- O ile kwestie formalne i techniczne umożliwią otwarcie przestrzeni zaleca się przewidzieć likwidację muru betonowego wzdłuż posadowionego wzdłuż ul. Jana Długosza i Władysława IV.

13) Oświetlenie oraz monitoring:

- Planowany zakres realizacji ciągów komunikacyjnych wymaga budowy/przebudowy oświetlenia. W zakresie terenów Gminnych o warunki techniczne projektowania, wykonania i przekazania w użytkowanie oświetlenia wystąpić do GZDiZ, przedstawiając zakres planowanej inwestycji drogowej na aktualnym planie z naniesioną projektowaną organizacją ruchu (w szczególności z naniesieniem wyznaczonych przejeżdż dla pieszych).
- W przypadku planowania rozbudowy monitoringu na zagospodarowywany teren należy przewidzieć budowę/przebudowę kanału technologicznego w zakresie opracowania. O warunki techniczne projektowania, wykonania i przekazania w użytkowanie kanału technologicznego wystąpić do GZDiZ Dział Energetyczno-Teletechniczny. Opracowany projekt należy uzgodnić z GZDiZ.
- Należy zastosować oświetlenie parkowe, elementy oświetlenia należy malować na kolor RAL 9005 w wykończeniu mat struktura. Szczegółowe wytyczne zostaną podane na etapie warunków technicznych.
- Wszelkie sieci projektowane w ramach infrastruktury technicznej należy lokalizować w odległości nie mniejszej niż 2m od lica drzewa, jednakże nie mniejszej niż wyznacza to rzut koron drzew. W przypadku technicznych uwarunkowań, uniemożliwiających wykonanie infrastruktury technicznej w odległości jak ww. należy przewidzieć wykonanie jej w technologii bezwykopowej na głębokości nie mniej niż 1,5m. Ostateczne warunki prowadzenia prac wydane zostaną po przedłożeniu szczegółowej inwentaryzacji i gospodarki drzewostanem.

Jednocześnie informujemy, że:

1. PZT/ plany należy opracować na aktualnej mapie zasadniczej lub mapie jednostkowej – mapa sytuacyjno-wysokościowa do celów projektowych w skali 1:500, zawierające m.in.:
  - a) Imię i nazwisko lub nazwę podmiotu który wykonał mapę oraz podpis osoby reprezentującej ten podmiot;
  - b) Imię i nazwisko, numer świadectwa nadanie uprawnień geodety, który sporządził mapę,
  - c) Pieczęć Wydziału Geodezji i Kartografii poświadczającej, że dokument został sporządzony w wyniku prac geodezyjnych i kartograficznych, których wyniki zawiera operat techniczny wpisany do zasobu ewidencji materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznej. Ww. pieczęć winna zawierać:
    - Imię i nazwisko i podpis osoby reprezentującej organ;
    - Datę wpisania operatu technicznego do ewidencji materiałów zasobu;
    - Identyfikator ewidencyjny materiału zasobu operatu technicznego;
    - Nazwę organu prowadzącego państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny;lub oświadczeniem wykonawcy prac geodezyjnych o uzyskaniu pozytywnego wyniku weryfikacji,
  - d) Legendę przedstawiającą wszystkie elementy projektowane i istniejące.

ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. Zarządzania

Tomasz Wawrzonek